

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **J. V.**, zast. Mgr. Daniele Milićem, advokátem se sídlem Humpolecká 4348, Havlíčkův Brod, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2023, čj. JMK 165758/2023, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv, o námitce podjatosti vznesené žalovaným vůči samosoudkyni ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 34 A 2/2024,

### t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Brně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., **n e n í v y l o u č e n a** z projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 34 A 2/2024.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci

[1] U Krajského soudu v Brně probíhá řízení o žalobě proti výše označenému rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odbor dopravy ze dne 19. 8. 2019, čj. 110121/2018. Ten uznal žalobce jako provozovatele vozidla vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.

[2] Napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno poté, co jeho předchozí rozhodnutí o odvolání zrušil pro nepřezkoumatelnost Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 3. 3. 2022, čj. 34 A 39/2019-26. Krajský soud rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D., v dané věci tak, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s odvolacími námitkami žalobce. Věc proto vrátil k dalšímu řízení žalovanému. Žalovaný v odůvodnění nyní napadeného rozhodnutí mimo jiné vyjádřil nesouhlas se závěry krajského soudu a přímo kritizoval i osobu samosoudkyně.

[3] Dne 31. 1. 2024 krajský soud žalovanému doručil poučení o složení soudu a o právu namítat podjatost. Následně žalovaný dne 5. 2. 2024 doručil krajskému soudu přepis, jímž

uplatnil námitku podjatosti vůči soudkyni Mgr. et. Mgr. Lence Bahýľové, Ph.D. V námitce zrekapituloval skutkový základ případu a právní závěry, které uvedl v rozhodnutí, které bylo zrušeno krajským soudem. Vymezil se vůči závěru krajského soudu o nepřezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí. Podle žalovaného se soudkyně vůbec neseznámila se správním spisem, odůvodnění jejího rozsudku je svévolné a obsahuje řadu čistých lží. Uvedená soudkyně nevykonává svoji funkci svědomitě a její jednání podle žalovaného zakládá objektivní pochybnosti o její nestrannosti (ve smyslu usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. II. ÚS 26/2000). Stěží mohla rozhodovat objektivně, když se neseznámila se spisem a vůbec tedy nevěděla, o čem vlastně rozhoduje. Uvedená soudkyně již jednou prokázala, že není schopna o věci objektivně rozhodnout, a je proto nepřípustné, aby ve stejné věci rozhodovala podruhé.

[4] Soudkyně podala k námitce vyjádření, ve kterém potvrdila svou účast na rozhodování ve věci sp. zn. 34 A 39/2019. Poukázala na to, že kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku odmítl Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost usnesením ze dne 19. 10. 2023, čj. 9 As 41/2022-23. Tvrzení vznesená žalovaným podle ní nezakládají pochybnosti o podjatosti soudce. Právní úprava nevylučuje, aby o žalobě v téže věci rozhodoval stejný soudce krajského soudu poté, kdy bylo předchozí rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Zdůraznila, že v § 8 odst. 1 s. ř. s. je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Účastník řízení tedy nemůže namítat podjatost pouze pro to, že se mu rozhodovací praxe soudkyně nelíbí nebo s ní nesouhlasí (rozhodnutí ESLP ve věci *Steulet proti Švýcarsku*, č. 31351/06, body 39-45, usnesení NSS ze dne 19. 3. 2003, čj. Nao 2/2003-18, č. 53/2004 Sb. NSS). Závěrem uvedla, že nemá takový poměr k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům, který by zakládal pochybnosti o její podjatosti. Takové pochybnosti nezakládají ani opakované dehonestující útoky na její osobu ze strany žalovaného (oprávněné úřední osoby), vtělené také do odůvodnění napadeného rozhodnutí.

## II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud k námitce podjatosti předně uvádí, že podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce (soudkyně) z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje, zjednodušeně řečeno, výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Podjatost soudce také zasahuje do principu nezávislosti soudce. Soudce lze z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit pouze výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, čj. Nao 19/2003-16).

[7] Při rozhodování o možném vyloučení soudce dle § 8 s. ř. s. se přihlíží i k subjektivním hlediskům (osobnímu přesvědčení) účastníků či soudce samotného (neutrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci), pro posouzení je však rozhodující hledisko objektivní, tedy okolnosti zakládající oprávněnou pochybnost o soudcově nepodjatosti. Pokud jsou takové okolnosti zjištěny a pokud jejich vliv na neutrannost soudce nelze vyloučit, je soudce z projednávání a rozhodnutí věci vyloučen (usnesení NSS ze dne 13. 4. 2010, čj. Nao 13/2010-68). Vyloučení soudce tak není založeno na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít o jeho nepodjatosti pochybnosti. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva i Ústavního soudu vychází z dvojího testu neutrannosti soudce: subjektivní test je založen na základě osobního přesvědčení soudce v dané věci, objektivní test sleduje existenci dostatečných záruk, že je možno v tomto ohledu vyloučit jakoukoliv legitimní pochybnost (srov. rozhodnutí ESLP ve věcech *Saraiva de Carvalho v. Portugalsko*, 1994, *Gautrin a další v. Francie*, 1998, nálezy ÚS ze dne 8. 3. 2005, sp. zn. III. ÚS 448/04).

[8] V případě soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýľové, Ph.D., Nejvyšší správní soud z hlediska její možné podjatosti posuzoval tři okruhy důvodů pro její vyloučení, které z podání žalovaného lze dovodit. Ani v jednom případě však neshledal, že by byl důvod pro její vyloučení dán.

[9] Předně je třeba připustit, že uvedená soudkyně vskutku rozhodovala ve věci sp. zn. 34 A 39/2019, v níž zrušila předchozí rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátila k dalšímu řízení. Ovšem „předchozím soudním řízením“ ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. není dřívější řízení, v němž soud rozhodnutí správního orgánu zrušil, a věc poté (po novém rozhodnutí správního orgánu) opětovně soudu napadla. Takovou věc samozřejmě může projednávat a rozhodovat tentýž soudce, který se jí již dříve na témže stupni soudní soustavy zabýval (usnesení NSS ze dne 6. 1. 2005, čj. Nao 56/2004-54, č. 545/2005 Sb. NSS). Ostatně v praxi se nejedná o nic neobvyklého. Důvod vyloučení týkající se „předchozího soudního řízení“ je tedy třeba chápat instančně.

[10] Z námitky podjatosti je dále zjevné, že žalovaný zpochybňuje samotné závěry krajského soudu plynoucí z rozsudku čj. 34 A 39/2019-26, se kterými se zcela zásadně neztotožňuje. Ovšem podle výslovné dikce zákona důvodem k vyloučení soudkyně nemohou být okolnosti, které spočívají v jejím postupu v řízení v projednávané věci nebo v rozhodování v jiných věcech (§ 8 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný však podjatost spatřuje právě v postupu soudkyně v jiném řízení. Důvodem k vyloučení není ani nesouhlas žalovaného s dřívější rozhodovací činností soudkyně. V rozhodovací činnosti soudkyně se projevuje její nezávislost a účastníkův nesouhlas s dřívějšími právními závěry je při hodnocení otázek podjatosti podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu bezvýznamný (např. usnesení ze dne 26. 9. 2019, čj. Nao 166/2019-28, ze dne 19. 11. 2019, čj. Nao 206/2019-56, ze dne 28. 11. 2019, čj. Nao 201/2019-39, ze dne 30. 1. 2020, čj. Nao 235/2019-41, ze dne 21. 5. 2020, čj. Nao 54/2020-53). Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, ale k tomu slouží opravné prostředky, nikoliv námitka podjatosti. Nakonec, žalovaný tuto možnost využil a podal proti uvedenému rozsudku čj. 34 A 39/2019-26 kasační stížnost. Na výše uvedeném pak namůže nic změnit ani přesvědčení žalovaného o závažnosti pochybení, jehož se soudkyně měla podle něj v dané věci dopustit.

[11] Závěrem pak Nejvyšší správní soud rovněž neshledal ani dosti silná vyjádření žalovaného (obsahující i osobní útoky) na adresu soudkyně jako důvod pro její vyloučení. K vyloučení soudkyně z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že její vztah k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopna nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy ÚS ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01). U osobnosti soudkyně je totiž třeba vždy „*vycházet primárně z toho, že se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti*“ (usnesení NSS ze dne 11. 6. 2010, čj. Nao 46/2010-78, 2102/2010 Sb. NSS). S výkonem funkce soudkyně je proto nerozlučně spjat požadavek na to, aby se byla schopna oprostít od nepatřičných vnějších vlivů na její rozhodovací činnost. Méně intenzivní vlivy na svou rozhodovací činnost tak musí být schopna odfiltrovat s ohledem na nároky své profese. Pokud tedy intenzita rušivých vlivů nedosáhne určité kritické úrovně, nemohou vzniknout legitimní pochybnosti o tom, že soudkyně není schopna dostát požadavkům na nezávislé a nestranné rozhodnutí, které jsou na ni kladeny a kterých si musí být vědoma (usnesení NSS ze dne 13. 3. 2014, čj. Nao 86/2014-15). Z uvedeného je zřejmé, že profesionální vztah, i když negativní, nelze bez dalšího považovat za objektivní důvod pochybovat o nepodjatosti rozhodující soudkyně. Ostatně i ze samotného vyjádření soudkyně k namítané podjatosti je zřejmé, že útoky osobního charakteru ze strany žalovaného je schopna odfiltrovat.

[12] Přestože Nejvyšší správní soud nemohl přehlédnout, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí označuje uvedenou soudkyni za „*individuum*“ či k její osobě uvádí, že je „*línou a neschopnou*“, s ohledem na výše uvedená východiska ani to nezakládá z objektivního hlediska pochybnosti o nestrannosti Mgr. et Mgr. Lenky Bahýľové, Ph.D. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v tomto řízení spekulovat o tom, co vedlo žalovaného k použití uvedených slovních spojení na adresu soudkyně (v textu odůvodnění správního rozhodnutí!), nicméně vzhledem k předmětu tohoto řízení je třeba poznamenat, že touto cestou rozhodně nelze dosáhnout jejího vyloučení z projednávání a rozhodnutí dané věci. Nejvyšší správní soud stejně tak není povolán v řízení o námitce podjatosti k tomu, aby blíže hodnotil podobu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (z hlediska zákonnosti jeho odůvodnění či vhodnosti použitých formulací). To, že se žalovaným použítá slovní spojení zcela příčí elementární slušnosti a vzájemnému profesním (i mezilidskému) respektu, je však zřejmé již na první pohled.

[13] S ohledem na výše uvedené lze tedy uzavřít, že námitka žalovaného neobsahuje žádné relevantní skutečnosti, na základě kterých by bylo na místě shledat uvedenou soudkyni podjatou. Ani z vyjádření soudkyně pak neplyne nic, na základě čeho by bylo možné pochybovat o její nepodjatosti. Takové skutečnosti nevyplynuly ani ze spisu krajského soudu.

### III. Závěr

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že soudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D., není vyloučena z projednání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 34 A 2/2024.

pokračování

**P o u ě n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. dubna 2024

Milan Podhrázký  
předseda senátu